

**ЦІЛЕ-РЕЗУЛЬТАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ
СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ
СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

УДК 37.013.42:7.05

DOI: 10.12958/2227-2747-2025-3(190)-60-69

Караман Олена Леонідівна,

доктор педагогічних наук, професор, ректор

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
м. Полтава, Україна.

karaman.olena.lnu@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-8541-9972>

Костюк Ольга Петрівна,

кандидат філософських наук, доцент,
завідувач кафедри дизайну

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
м. Полтава, Україна.

olgakostuck@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-5309-2816>

Для цитування: Караман О. Л., Костюк О. П. Ціле-результативний компонент системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки. *Освіта та педагогічна наука*. 2025. № 3(190). С. 60–69. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-3\(190\)-60-69](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-3(190)-60-69).

References (стандарт APA): Karaman, O. L., & Kostyuk, O. P. (2025). Tsile-rezultatyvnyi komponent systemy formuvannia estetychnoi svidomosti maibutnikh dyzaineriv u protsesi profesiinoi pidhotovky [Goal-Result Component of the System for Forming Aesthetic Consciousness of Future Designers during Professional Training]. *Osvita ta pedahohichna nauka – Education and Pedagogical Sciences*, 3(190), 60–69. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-3\(190\)-60-69](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-3(190)-60-69) [in Ukrainian].

Постановка проблеми. Відповідно до методології психолого-педагогічних досліджень компоненти системи, що перебувають у взаємозв'язку та взаємодії, підпорядковуються цілям системи. У межах теорії цілепокладання визначення цілей слугує ключовим чинником, що забезпечує смислову й структурну організацію будь-якої діяльності. Цілепокладання розглядається як трирівнева структура, що охоплює висування та обґрунтування мети, визначення способів її досягнення, формулювання конкретних завдань і моделювання очікуваного

результату. Відповідно, зміст ціле-результативного компонента в модельованій системі формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки охоплює мету, завдання, результат.

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз наукових джерел ураховує визначення поняття «мета» зарубіжними та українськими науковцями

із міждисциплінарного погляду: філософсько-методологічного (Ч. Тейлор, Ю. Хабермас та ін.), психологічного (Е. Десі, Е. Клінгер, Р. Раян, Л. Дж. Спенс; О. Киричук, С. Максименко та ін.), педагогічного (Дж. Біггз, Р. Тайлер, К. Танг; В. Докучаєва, О. Караман, Н. Ничкало, С. Омельченко, О. Павленко та ін.).

Дослідження ціле-результативного компонента педагогічних систем – це проблема, яка безпосередньо пов'язана з теорією проектування, моделювання та управління педагогічним процесом. У вітчизняній науці такі питання розглянуто низкою провідних українських педагогів (С. Вітвицька, М. Гриньова, С. Мартиненко, В. Ортинський, О. Пехота, С. Сисоєва та ін.). Окремим доробком вважаємо увиразнення ціле-результативного компонента педагогічних систем у межах наукової школи педагогіки та психології освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» в працях учених (С. Бадер, О. Караман, М. Починкова, Я. Юрків).

Проблеми професійної підготовки дизайнерів вивчали В. Бутенко, М. Пічкур, В. Прусак, С. Чирчик, В. Фурса та ін., у розвідках яких репрезентовано зміст, структуру, технології в контексті сучасних освітніх парадигм, формування професійної компетентності, розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців. Естетичну свідомість як компонент естетичної культури майбутніх дизайнерів представлено в студіях Є. Антоновича, Л. Оршанського, В. Томашевського та ін.

У розв'язанні проблеми враховано нормативно-правові документи, що регламентують зміст, цілі та результати професійної підготовки майбутніх дизайнерів: Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 022 «Дизайн» галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Мета статті – надати змістову характеристику ціле-результативного компонента системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки.

Методологія та методи дослідження. Наукова розвідка ґрунтується на системному підході, що передбачає визначення структури ціле-результативного компонента системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки, подальший аналіз, формулювання висновків та перспектив досліджень. Для реалізації мети використано комплекс методів: аналіз та систематизація наукових джерел, термінологічний аналіз, узагальнення та систематизація результатів щодо ціле-результативного компонента системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки.

Виклад основного матеріалу.

Ідея постановки цілей як рушія діяльності має глибоке філософське підґрунтя, що бере початок ще з концепції кінцевої причинності Аристотеля, згідно з якою цілі є тим, що зумовлює рух і спрямованість дії. Саме на цій основі американський психолог Е. Локк сформулював теорію постановки цілей (*goal-setting theory*). У знаковій праці «До теорії мотивації та стимулювання виконання завдань» автор обґрунтував, що чітко сформульовані конкретні цілі істотно підвищують рівень досягнень і ефективність діяльності (Locke, 1968). Ідея привертає особливу увагу в контексті підготовки майбутніх фахівців, коли усвідомлення ціннісних орієнтирів, мотивація до творчого самовираження та розуміння професійних завдань мають бути безпосередньо пов'язані з чітко визначеними освітніми цілями, реалізація яких визначається як кінцевий результат діяльності майбутнього фахівця в межах освітнього процесу.

Отже, саме ціле-результативний компонент є вихідним елементом модельованої системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки, охоплює її мету, завдання, результат.

Поняття «мета» (від гр. *telos* – кінцеве завершення, результат) займає вагоме місце в науковій традиції, зокрема в контексті моделювання педагогічних систем. У словникових визначеннях мета розглядається крізь призму майбутнього результату:

- кінцева ціль, завершення процесу, спрямована на досягнення результату (Goal);

- те, до чого прагнуть, що повинно бути досягнуте, здійснене (Meta);

- ціль – ідеальний образ майбутнього, бажаного результату людської діяльності; є безпосереднім спонукальним мотивом діяльності людини, що визначає й мобілізує її волю (Філософський енциклопедичний словник, 2002, с. 706);

- усвідомлений образ передбачуваного бажаного результату, на досягнення якого спрямована дія людини; заздалегідь уявлюваний результат свідомої діяльності (Шапар, 2007, с. 246);

- ідеальне передбачення кінцевих результатів навчання; те, до чого прагнуть учитель, учні (Гончаренко, 1997, с. 205);

- цілі освіти – ідеальні прогнозовані результати педагогічної освітньої діяльності; слугують безпосередніми мотивами спрямування, регулювання цієї діяльності (Енциклопедія освіти, 2008, с. 989).

Отже, у словниковому визначенні мета трактується як ідеальна модель бажаного результату та провідний орієнтир діяльності.

У міждисциплінарному контексті поняття «мета» має філософсько-методологічне, психологічне й педагогічне значення. У сучасному філософському

дискурсі мета розглядається як конструкція телеологічного характеру, що спрямована на будь-яку діяльність (Ю. Хабермас, Ч. Тейлор). У психології цілі визначаються як ключові чинники переходу від наявного стану до бажаного результату (Е. Клінгер, Л. Дж. Спенс). Особливе значення мають погляди сучасних психологів (Е. Десі, Р. Раян), які в межах теорії самодетермінації трактують мету як ядро внутрішньої мотивації. Така позиція акцентує роль автономії, внутрішньої цінності й саморозвитку у формуванні цільових орієнтацій особистості. Українські дослідники (О. Киричук, С. Максименко) наголошують на ролі цілей у процесі формування суб'єктної активності й розвитку особистісного потенціалу.

У галузі освіти західні науковці (Дж. Біггс, К. Танг, Р. Тайлер) трактують мету як основу для планування освітнього процесу, оцінювання результатів та рефлексії. У працях українських педагогів (О. Безпалько, В. Докучаєва, І. Зязюн, О. Караман, С. Сисоєва, Н. Ничкало, С. Омельченко, О. Павленко, О. Сухомлинська та ін.) представлено системний підхід до вирішення проблем психолого-педагогічного характеру та вказується на багатоаспектний характер поняття: мета освіти пов'язується з гуманістичною парадигмою розвитку особистості, її творчих здібностей і ціннісних орієнтацій; мета має не лише прогностичний і мотиваційний зміст, але й виконує функцію проєктування результатів навчання та розвитку особистості; мета постає не лише як кінцевий результат діяльності, а й як чинник її організації, змістового наповнення та мотивації.

У розв'язанні окресленої проблеми важливою є думка О. Павленко. Зазначено, що цілепокладання забезпечує трансформацію загальних цілей у конкретні завдання, сприяє оптимальному вибору форм, методів

і засобів навчання, плануванню прийомів взаємодії та визначенню очікуваних результатів. Педагогічне цілепокладання спирається на мотиви та внутрішні сили особистості, які стимулюють активність у навчально-виховному процесі. Воно базується на ціннісних орієнтаціях, а особистісне ставлення до професії є визначальним для формування індивідуального стилю діяльності. Саме на основі цих ціннісних орієнтацій формується мотиваційно-ціннісна спрямованість у діяльності, яка проявляється у визначенні цілей, засобів та стилю діяльності (Павленко, 2014). В. Прошкін зауважує, що мета розглядається як системоутворювальний чинник педагогічної системи, потребує засобів і способів її досягнення. Мета не виникає ізольовано, а формується під впливом двох чинників: соціального замовлення, що відображає потреби суспільства, та особистісних запитів учасника освітнього процесу. Вона узгоджується з очікуваними результатами, утворюючи цілісне смислове коло (Прошкін, 2015).

Отже, мета педагогічної системи є ключовим стрижнем, навколо якого вибудовуються, узгоджуються та функціонують інші компоненти. Для досягнення мети визначаються завдання. Результат є показником досягнення мети й впливає як наслідок реалізації поставлених завдань.

У межах системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки розглянемо мету, що реалізується на кількох взаємопов'язаних вертикальних рівнях: *на рівні соціального замовлення (мегамета), на рівні закладу вищої освіти (макромета) та на рівні педагогічної системи (мікромета).*

На рівні соціального замовлення реалізується мета, яка відображає суспільні очікування щодо особистості фахівця й зафіксована в офіційних нормативно-правових документах, що регламентують

зміст, цілі та результати професійної підготовки. Такими документами у професійній підготовці дизайнера є: Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», Національна рамка кваліфікацій, Національна доктрина розвитку освіти, Національна стратегія розвитку освіти, Концепція розвитку національного дизайну, Декларація Болонського стратегічного форуму, Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 022 «Дизайн» галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Визначаючи мету професійної підготовки майбутніх дизайнерів на рівні соціального замовлення, доцільно спиратися на положення чинного законодавства України в галузі освіти. Зокрема, у Законі України «Про освіту» мета освіти окреслюється як «всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями. Освіта в Україні ґрунтується на засадах гуманізму, демократії, національної свідомості, взаємоповаги між націями і народами» (Закон України, 2017).

У Законі України «Про вищу освіту» мету підготовки подано через систему вищої освіти, що «створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з закладами вищої освіти на принципах автономії закладів вищої освіти, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості,

забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях» (Закон України, 2014).

У Стандарті вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» цілі навчання зазначені як «формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов та передбачають застосування певних теорій та методів дизайну» (Стандарт вищої освіти..., 2018).

Отже, на рівні соціального замовлення мета професійної підготовки майбутніх дизайнерів визначається як для майбутніх фахівців загалом, сформульована в Законі України «Про вищу освіту», і частково конкретизується через Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» і може бути представлена як *підготовка конкурентоспроможного фахівця, здатного забезпечувати інноваційний та високотехнологічний розвиток країни, розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дизайну на засадах самореалізації особистості та відповідати соціальним і професійним запитам суспільства, ринку праці й держави.*

На рівні закладу вищої освіти відбувається трансформація мети соціального замовлення з урахуванням особливостей професійної підготовки майбутнього дизайнера. На цьому рівні мета конкретизується через зміст освітньої програми, визначені компетентності та програмні результати навчання й може розглядатися як *підготовка конкурентоспроможного фахівця з дизайну шляхом формування ключових компетентностей, що забезпечують результативність художньо-проектної діяльності на засадах студентоцентрова-*

ного навчання, науково-практичної роботи, розвитку творчого потенціалу та національної самосвідомості.

На рівні педагогічної системи мета сформульована через призму сутності і структури естетичної свідомості й представлена як *формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів.* Для досягнення мети визначаються завдання з урахуванням взаємопов'язаних компонентів естетичної свідомості (*ціннісно-мотиваційний, когнітивний, емоційно-перцептивний, діяльнісний та рефлексивний*).

На основі застосування теорії та технології цілепокладання як процесу визначення, формулювання та ієрархічного впорядкування цілей освітнього процесу, а також як інструменту моделювання системи цілей, що визначає вибір технологій, форм, методів і засобів досягнення мети, доцільним є визначення чіткої ієрархії цілей системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів: загальна (стратегічна) мета, тактична мета, оперативна мета.

Загальна (стратегічна) мета системи полягає в поетапному формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки. Вона розглядається як стратегічна, що має довготривалий, перспективний характер і забезпечує глибоку внутрішню трансформацію особистості здобувача вищої освіти. Водночас вона розглядається як ідеальна, окреслює бажаний, найвищий рівень сформованості естетичної свідомості, який має бути досягнуто протягом усього періоду навчання здобувача вищої освіти. Але ми усвідомлюємо, що досягнення повного, ідеального рівня сформованості естетичної свідомості в межах освітньої програми є малоімовірним з низки об'єктивних причин. По-перше, освітній процес має часові та ресурсні обмеження, що не завжди дозволяє реалізувати повну амплітуду педагогічного впливу на сформованість естетичної свідомості. По-друге,

кожна особистість майбутнього дизайнера є унікальною, має свою специфіку психічних процесів, індивідуальний набір психофізіологічних відмінностей, рис характеру, творчих здібностей тощо. Отже, уніфікувати процес формування естетичної свідомості складно. Така індивідуальна траєкторія розвитку визначає, що навіть при однакових умовах навчання рівень сформованості естетичної свідомості в кожного здобувача буде різним.

Тактична мета – деталізує загальну (стратегічну) мету на рівні окремих етапів реалізації педагогічної системи: адаптивного, формувального, проєктно-творчого.

Метою *адаптивного етапу* є забезпечення успішної інтеграції майбутніх дизайнерів в освітнє середовище закладу вищої освіти, формування загального уявлення про специфіку дизайнерської професії та усвідомлення значущості естетичного складника в художньо-проєктній діяльності, розвиток ціннісних орієнтацій і мотивації до професійного самовизначення, особистісного та творчого зростання.

Прогнозованим результатом адаптивного етапу реалізації системи є сформованість первинного уявлення про професійну специфіку діяльності в галузі дизайну, усвідомлення значущості естетичного складника у професійній підготовці, сформованість (певного рівня) ціннісних орієнтацій, а також зародження стійкої мотивації до творчої самореалізації, особистісного й професійного зростання. Очікується, що на цьому етапі здобувачі виявлять зацікавленість у розвитку естетичного сприйняття, світоглядних уявлень, накопиченні естетичного досвіду, здатність до рефлексії щодо естетичних аспектів дизайнерської діяльності та готовність до подальшого включення у процеси професійної підготовки.

Узагальнений результат адаптивного етапу конкретизується через низку компетентностей майбутнього дизайнера,

які мають бути початково визначені та прийняті протягом першого року навчання у ЗВО:

- знання та розуміння основних аспектів професійної дизайнерської діяльності (ціннісного, естетичного, концептуального, технологічного, соціокультурного, комунікативного тощо);

- знання й розуміння сутності, специфіки й значущості естетичної свідомості як невід'ємного складника професійної ідентичності майбутнього дизайнера;

- усвідомлення ролі естетичної свідомості в культурному контексті сучасного суспільства та значення взаємозв'язку мистецтва й дизайну у створенні естетично різних дизайнерських об'єктів;

- здатність до естетичного сприйняття, розвитку світоглядних уявлень, накопичення естетичного досвіду;

- сформованість (певного рівня) ціннісних орієнтацій, потреб і мотивів, пов'язаних із професійним самовизначенням у сфері дизайну, прагненням до постійного особистісного й творчого зростання, саморозвитку й самореалізації.

Мета *формувального етапу* полягає в накопиченні цілісного комплексу науково-теоретичних знань, операційно-практичних умінь і навичок, а також розвитку індивідуально-особистісних якостей, необхідних для формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів.

Узагальнений результат формувального етапу конкретизується через низку компетентностей майбутнього дизайнера, які мають бути сформовані на цьому етапі:

- здатність орієнтуватися в сучасному інформаційно-культурному середовищі та використовувати матеріально-технічні, навчально-методичні та цифрові ресурси, що сприяють формуванню естетичної свідомості;

- здатність вирішувати навчально-професійні завдання;

- здатність до міждисциплінарної взаємодії з представниками культурно-мистецьких, освітніх, дизайнерських та виставкових установ, зокрема шляхом участі в спільних творчих, наукових і практичних ініціативах;

- цінування та повага до культурних, естетичних і соціальних цінностей суспільства;

- здатність до саморозвитку, постановки та досягнення мети в різних видах діяльності.

Метою *проектно-творчого етапу* у формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів є закріплення та вдосконалення практичних умінь і навичок у реалізації дизайнерських проєктів, інтеграція накопиченого естетичного досвіду щодо самостійної дизайнерської творчості через ціннісно-мотиваційне ставлення до світу, осмислення, відповідальність та усвідомлення вибору напрямів проєктно-творчої діяльності.

Узагальнений результат проєктно-творчого етапу конкретизується через низку компетентностей майбутнього дизайнера, які мають бути сформовані на цьому етапі:

- здатність розв'язувати складні професійно орієнтовані завдання і прикладні проблеми у сфері дизайну, інтегруючи естетичні, функційні й технологічні підходи до створення конкурентоспроможних естетично виразних об'єктів;

- здатність реалізовувати авторські ідеї в контексті сучасних візуальних тенденцій і національно-культурної ідентичності в креативних дизайнерських проєктах, орієнтованих на культурну, соціальну та естетичну значущість;

- здатність до професійної презентації результатів творчої діяльності в умовах мистецько-дослідницьких і практико орієнтованих середовищ;

- здатність до естетичної рефлексії, що передбачає вміння критично осмис-

лювати власну творчість, з дотриманням гуманістичних ідеалів у професійній діяльності, із орієнтацією на загальнолюдські цінності.

Оперативна мета системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки визначається в межах освітнього процесу: аудиторна, позааудиторна робота.

У процесі аудиторної роботи:

- формування знань, умінь і навичок, індивідуально-особистісних якостей майбутніх дизайнерів, що відбувається під час лекційних та практичних занять, а також під час самостійної роботи, передбачених навчальним планом;

- формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів через систему технологій, форм і методів, засобів;

- набуття професійних компетентностей майбутніми дизайнерами в процесі активної діалогової взаємодії в системах «студент – студент», «викладач – студент», «студент – викладач – стейкхолдери».

У процесі позааудиторної роботи:

- налагодження стійкої та ефективної співпраці з культурно-мистецькими, освітніми, дизайнерськими й виставковими інституціями, студіями, галереями та творчими об'єднаннями;

- закріплення професійних компетенцій майбутніх дизайнерів, що здійснюється в рамках різних видів діяльності: науково-дослідницької та творчої, соціально-гуманітарної тощо;

- створення сприятливих умов для самореалізації й самовдосконалення, розкриття внутрішнього творчого потенціалу майбутніх дизайнерів.

Сформувавши ієрархію цілей системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки, можна визначити результат системи. Сутність і структуру естетичної свідомості визначено через вза-

емо пов'язані компоненти (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, емоційно-перцептивний, діяльнісний та рефлексивний). Результат системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки полягає в підвищенні рівня сформованості естетичної свідомості майбутніх дизайнерів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У межах дослідження розглянуто ціле-результативний компонент, що слугує вихідним елементом модельованої педагогічної системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки. Зміст ціле-результативного компонента охоплює мету, завдання, результат. Мета системи є ключовим стрижнем, навколо якого вибудовуються, узгоджуються та функціонують інші компоненти. У межах системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки розглянуто мету, що реалізується на кількох взаємопов'язаних вертикальних рівнях: на рівні соціального замовлення (мегамета), на рівні закладу вищої освіти (макромета) та на рівні педагогічної системи (мікромета). Мета виконує роль системоутворювального чинника, забезпечує узгодження між складниками системи та результатом, створюючи єдине смислове поле.

Метою системи є *формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів*. Результатом – *підвищення рівня сформованості естетичної свідомості майбутніх дизайнерів*. Розробка та характеристика ціле-результативного компонента системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки, до якого ми відносимо мету, завдання та результат, слугує підґрунтям для подальшої характеристики інших структурних компонентів системи.

Література

Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 373 с.

Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

Мета. *Словник української мови (СУМ)*. URL: <https://sum.in.ua/s/meta>

Павленко О. Цілепокладання як основна мета в системі формування методичної культури викладача вищої школи. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки*. 2014. Вип. 131. С. 155–160. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2014_131_43

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII: станом на 08.01.2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Прошкін В. В. Педагогічна система як предмет наукового дослідження. *Теоретичні і методологічні проблеми неперервної професійної освіти. Серія: Педагогічні науки*. 2015. Вип. 4(45). С. 7–12. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2015.4.712>

Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн». Київ, 2018. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/022-Dyzayn-bakalavr.28.07.pdf>

Філософський енциклопедичний словник / гол. ред. В. І. Шинкарук; Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України. Київ : Абрис, 2002. 742 с.

Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків : Прапор, 2007. 640 с.

Goal. *Merriam-Webster.com Dictionary*. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/goal>

Locke E. A. Toward a theory of task motivation and incentives. *Organizational Behavior & Human Performance*. 1968. Vol. 3, Issue 2. P. 157–189. DOI: [https://doi.org/10.1016/0030-5073\(68\)90004-4](https://doi.org/10.1016/0030-5073(68)90004-4)

References

Honcharenko, S. U. (1997). *Ukrainskyi pedahohichniy slovnyk* [Ukrainian Pedagogical Dictionary]. Kyiv: Lybid [in Ukrainian].

Kremen, V. H. (Ed.). (2008). *Entsyklopediia osvity* [Encyclopedia of Education]. Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].

Meta. [Goal]. *Slovnyk ukrainskoi movy (SUM) – Dictionary of the Ukrainian Language (DUL)*. Retrieved from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/goal> [in Ukrainian].

Pavlenko, O. (2014). Tsilepokladannia yak osnovna meta v systemi formuvannia metodychnoi kultury vykladacha vyshchoi shkoly [Goal-Setting as the Main Objective in the System of Forming the Methodological Culture of a Higher Education Teacher]. *Naukovi zapysky Kirovohrads'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Serii: Pedahohichni nauky – Scientific Notes of Kirovograd State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences, 131*, 155–160. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2014_131_43 [in Ukrainian].

Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 r. № 1556-VII: stanom na 08.01.2025 r. [On higher education: Law of Ukraine of 01.07.2014 No. 1556-VII: as of 08.01.2025]. (2014). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> [in Ukrainian].

Pro osvitu: Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 r. № 145-VIII [On Education: Law of Ukraine of 05.09.2017 No. 145-VIII]. (2017). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].

Proshkin, V. V. (2015). Pedahohichna systema yak predmet naukovoho doslidzhennia [The Pedagogical System as a

Subject of Scientific Research]. *Teoretychni i metodolohichni problemy neperervnoi profesiinoi osvity. Serii: Pedahohichni nauky – Theoretical and methodological problems of continuing professional education. Series: Pedagogical sciences, 4(45)*, 7–12. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2015.4.712> [in Ukrainian].

Standart vyshchoi osvity pershoho (bakalavrskoho) rivnia, haluzi znan 02 «Kultura i mystetstvo» za spetsialnistiu 022 «Dyzain» [Standard of Higher Education of the First (Bachelor's) Level, Field of Knowledge 02 «Culture and Art» in the Specialty 022 «Design»]. (2018). Kyiv. Retrieved from <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/022-Dyzayn-bakalavr.28.07.pdf> [in Ukrainian].

Shynkaruk, V. I. (Eds.). (2002). *Filosophykyi entsyklopedychnyi slovnyk* [Philosophical Encyclopedic Dictionary]. Kyiv: Abrys [in Ukrainian].

Shapar, V. B. (2007). Suchasnyi tлумachnyi psykholohichnyi slovnyk [Modern Explanatory Psychological Dictionary]. Kharkiv: Prapor. Retrieved from <https://archive.org/details/psycholoh2007/page/246/mode/1up> [in Ukrainian].

Goal. *Merriam-Webster.com Dictionary*. Retrieved from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/goal> [in English].

Locke, E. A. (1968). Toward a theory of task motivation and incentives. *Organizational Behavior & Human Performance*, 3(2), 157–189. DOI: [https://doi.org/10.1016/0030-5073\(68\)90004-4](https://doi.org/10.1016/0030-5073(68)90004-4) [in English].

***

Караман О. Л., Костюк О. П. Ціле-результативний компонент системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки

Дослідження ґрунтувалося на теорії цілепокладання, де визначення цілей є ключовим чинником, що забезпечує сми-